

Uusi työsuojelun valvontalaki 44/2006

Johtaja Leo Suomaa, STM
Ratuke-seminaari
28.10.2008

Ensimmäinen näytös

- Kupletin juoni eikä paljon mitään muuta

Komiteanmietintö N:o 10 – 1954, sivu 48

Hyväksymällä sen nykyistä käytäntöä vastaavan periaatteen, että eri työaloja varten vastaisuudessaakin tulee olemaan erityisiä järjestysohjeita, komitea on laatinut ehdotuksensa yleisluontoisimmat pykälät niin väljiksi, että ne saattavat ensi silmäyksellä näyttää jopa ylimalkaisilta. Tämä kuitenkin johtuu siitä, että niiden tulee olla käyttökelpoisia monilla varsin erilaisilla työaloilla. Koska kuitenkin se, onko lain säännöksiä sovellettava, ei ole työnantajan enempää kuin työntekijänkään harkinnan varassa, vaan sen ratkaisee puolueeton ammattientarkastaja, ei laissa oleva väljyys jää ilmaan.

Komitea 1954 ja moderni valtio

Foucaultia soveltaen

- KM 1954:10 voidaan tulkita “modernin valtion” mukaiseksi ajattelutavaksi
- komitean ratkaisun kulmakiviä
  - säännöksestä ilmee auktoriteetti
  - paljon viranomaisia
  - osaaminen on viranomaisten hallussa
  - viranomainen soveltaa vallan tekniikoita
  - yrityksiä hallitaan viranomaiskurin keinoin

Työturvallisuuslaki 738/2002

- turvallisuus syntyy tekemällä:
  - työnantaja johtaa ja valvoo turvallisuuden tekemistä
  - työsuojeluviranomainen ei johda yrityksen toimintaa tässä eikä muissakaan asioissa
- työturvallisuuden pääasiat:
  - työnantaja johtaa turvallisuutta
  - työntekijälläkin on velvollisuutensa
  - osapuolten yhteistoiminta on tärkeää

Turvallisuuden hallinta

- Huolehtimisvelvollisuus (8 §)
- Jatkuva tarkkailu (8.4 §)
- Työsuojelun toimintaohjelma (9 §)
- Vaarojen tunnistaminen ja arviointi eli ns riskinarviointi (10.1 §)
- Asiantuntijoiden käyttö (10.2 §)
- Suunnitelmallisuus (9 – 13 §)
- Seuranta (8.4 §)
- Huomioon otto organisaation kaikessa toiminnassa (8.5 §)
- Opetus ja ohjeet (myös esimiesasemassa oleville) (14 §)
- Yhteistoiminta (17 §)

Management & leadership

- Työturvallisuuslaki on kirjoitettu niin että työturvallisuuden tekemistä voidaan johtaa aivan samalla tavalla kuin yritystä muutenkin hyvin johdetaan.

Mikä sitten kulloinkin on hyvää johtamista?

(mukailtu Seeckin (2008) pohjalta)

- tieteellinen liikkeenjohto (esim. Taylor)
  - esim. ergonomia; maailmalla 1900-, FI 1940-
- ihmissuhdekoulukunta (esim. Mayo)
  - esim. työhyvinvointi, osallistuminen; 1925-, FI 1940-
- rakennekoulukunta (esim. Drucker)
  - esim. suunnittelu ja organisointi yksiköiksi, safety manager; 1955-, FI 1960-
- kulttuuriteoriat (esim. Schein)
  - esim. turvallisuuskulttuuri; 1980-, FI 1990-
- luovuus- ja innovaatioteoriat (esim. Csikszentmihalyi)
  - esim. työn imu; 2000-, FI 2000-

Luovuuden tuntomerkkejä

(Kanteria mukaillen, lainattu Seeckiltä (2008))

- tarve edetä työsuojeluasioissa vauhdikkaasti inspiraation ja tilaisuuden tullessa vastaan
- tarve perustella ts-projektin mielekkyyttä jatkuvasti, sillä uusia mielenkiintoisia ts-projekteja on jatkuvasti näköpiirissä
- suuret tunneilahtelut turhautumisesta onnistumisen kokemukseen työsuojeluasioissa
- vaikeus pysyä ajan tasalla muiden projektiin osallistuvien toiminnasta
- “todellisuus muodostuu projektista” – työsuojelua vie mennessään!

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta muutoksineen

- Lain tarkoituksena on **varmistaa** työsuojelua koskevien säännösten noudattaminen sekä **parantaa** työympäristöä ja työolosuhteita työsuojelun viranomais**valvonnan** sekä työnantajan ja työntekijöiden **yhteistoiminnan** avulla.

Valintasäntö

- lakia on noudatettava
- työnantajasta riippuu mitä keinoja työsuojeluviranomainen käyttää
  - jos ei ole tietoa lain sisällöstä: valistus
  - jos ei ole osaamista lain noudattamiseen: ohjeet ja neuvot
    - työsuojeluviranomainen ei ole konsultti, mutta usein se osaa ohjata työnantajan tarvittavan asiantuntemuksen pakeille
  - jos ei ole halua noudattaa lakia: veloittavat päätökset, rikosilmoitukset

Valvontakulttuuri

- Suomen työsuojeluviranomaiset toimivat työotteella jolla pyritään pitkäaikaisiin myönteisiin vaikutuksiin
  - tavoitteena parantaa työpaikkojen omaa turvallisuudenhallintaa
  - tavoitteena ei ole mahdollisimman monta rikosilmoitusta tai uhkasakkopäätöstä

- *”En mä täsä syyllissi kaippa yhtikäs. Konekivääri ja Lahtist mää kaipasi.”*
  - (alík. Hietanen Väinö Linnan romaanissa Tuntematon sotilas)

Rajallisten resurssien tehokas ja tuottava käyttäminen

- työsuojelutarkastusten kohteiden valinta perustuu valvonnan vaikuttavuuteen
- Suomessa on noin 240.000 työpaikkaa ja noin 370 työpaikkatarkastuksia tekevää virkamiestä
- työpaikkojen turvallisuus ei voi olla minkään kuviteltavissa olevan virkamiesmäärän vastuulla
- muita toimijoita:
  - 60.000 nimettyä tai valittua työsuojelun yhteistoimintahenkilöä
  - 5.000 työterveyshuollon ammattilaista (1/400 työntekijää)
  - 850 TTL:n asiantuntijaa (1/2500 työntekijää)

Työsuojelutavoitteista

- valtion tae:n mukaan tavoitteena aikavälillä 2007-2011:
  - työssäoloaika on pidentynyt keskimäärin yhdellä vuodella vuoteen 2007 verrattuna
  - työtapaturmien taajuus ja ammattitautien syntyminen vähenevät 40 % ja niiden vakavuusaste vähenee
  - sairauksien aiheuttamat poissaolot vähenevät 15 %

Työsuojelun valvonnan suuntaamisesta 2009

- kohdistus työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden kannalta tärkeimmille toimialoille sekä kohteisiin joissa varmistetaan työlainsäädännön vaatimusten noudattaminen.
- viranomaisaloitteisten työpaikkatarkastusten määrä kasvaa 2008-2011 vähintään 50 %
- viranomaisaloitteiseen valvontaan vähintään 60 % työsuojelupiirin resursseista josta vähintään 90 % keskeisiin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteisiin
- asiakasaloitteiseen valvontaan enintään 20 % resursseista

Toinen näytös

- Näkökohtia työsuojelun valvontalaista

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta muutoksineen

- **laki 44/2006 (hallituksen esitys 94/2005)**
  - voimaan 1.2.2006
- **laki 701/2006 (hallituksen esitys 43/2006)**
  - muutokset työsuojelun yhteistoiminnasta yhteisellä työpaikalla ja yhteisten vaarojen torjunnassa
  - voimaan 1.9.2006
- **laki 1334/2007 (hallituksen esitys 125/2007)**
  - 13 § 3 momentin muutos työnteon keskeisiä ehtoja koskevan kirjallisen selvityksen antamista koskevasta kehotuksesta
  - voimaan 1.1.2008

Lain luvut

- 1 Yleiset säännökset
- 3 Työsuojeluviranomaisen ja tarkastajan toimivaltuudet ja velvollisuudet
- 5 Toimivallan käyttö
- 7 Tuotteiden turvallisuuden valvonta
- 9 Työsuojelun yhteistoiminta työpaikalla
- 5a Työsuojelun yhteistoiminta työpaikalla yhteisellä työpaikalla ja yhteisten vaarojen torjunnassa
- 12 Oikeusturvakeinot
- 14 Ilmoitukset työsuojelun valvontaa varten
- 16 Ilmoitukset muille viranomaisille ja rangaistussäännökset
- 18 Erinäiset säännökset
- 20 Voimaantulosäännökset

Valvonta

- Työsuojeluviranomainen **tarkastaa** työpaikkoja ja muita valvonnan kohteita sekä tekee **muita** lainsäädännössä edellytettyjä **toimenpiteitä**.
- Työsuojeluviranomaisen tulee valvontaa toteuttaessaan **edistää** työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaa.
- Huomattava mm:
  - hallintolaki
  - julkisuuslaki
  - kielilait

Tiedonsaanti ja tarkastusoikeus

- pääsy valvontakohteeseen
- asiakirjat ja selvitykset
- selostukset
- tietoja työntekijältä

- näytteet, mittaukset ja kuvaukset

- oikeus saada muita tarpeellisia tietoja ja jäljennöksiä

Työsuojelutarkastuksen tekeminen

- valvonnan **vaikuttavuuden** kannalta riittävästi
- viivytyksettä ilmoituksen tai pyynnön vuoksi
- tapaturmatutkimus kiireellisesti

- ennakolta ilmoittaminen pääsääntö
- tarvittaessa ennalta ilmoittamatta
- kotona tehtävä työ 9 § erityissäännöksen mukaisesti

Tarkastuskertomus

- tarkastuksesta kirjallinen tarkastuskertomus
- tarkastuksen kulku ja keskeiset havainnot
  - kertomus on **tarkastajan kertomus** siitä mitä hän on havainnut
  - tarkastaja päättää mitä kirjaa kertomukseensa
- toimintaohje ja kehoitus
- suositusluonteiset neuvot
- tiedonanto

Jämäkkyyttä valvontaan

- tarkastusten perusteluna valvonnan **vaikuttavuus**
- **toimintaohje**
  - korjattava säännösten vastainen olotila
- **kehotus**
  - vähäistä suurempi epäkohta poistettava
- **työsuojeluviranomaisen päätös**
  - velvollisuus korjata epäkohta
- **käyttökielto tai väliaikainen käyttökielto**
  - hengen tai terveyden vaaraa aiheuttava epäkohta korjattava

Toimintaohje

- tarkastaja antaa
- kirjallinen
- yksilöitävä puutteet ja säännökset

- huomaa ero: **toimintaohjeita** (13 §) annetaan puutteiden korjaamiseksi, mutta tarkastuskertomuksessakin voi olla (11 § 2 mom.) **suositusluonteisia neuvoja** työsuojelun edistämiseksi

Kehotus

- tarkastaja antaa
- kirjallinen
- määräaika, jonka kuluessa epäkohta poistettava
- kehotus voidaan antaa laissa mainituista asioista
  - samoista asioista voidaan tehdä työsuojelutoimiston velvoittava päätös
- kehotus annetaan
  - jos vähäistä suurempi vaara tai haitta
  - jos toimintaohjetta ei noudateta
- tarkastajan seurattava noudattaako työnantaja kehotusta

Kehotus voi koskea

- 1) työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyvää työntekijän turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttavaa seikkaa
- 2) työaika- tai vuosilomakirjanpitoa tai muuta kirjaamisvelvoitetta
- 3) työsopimuslaissa tarkoitetun palkkalaskelman, työtodistuksen taikka työnteen keskeisiä ehtoja koskevan kirjallisen selvityksen antamista
- 4) työterveyshuollon järjestämistä
- 5) yksityisen työvoimapalvelun valvontaa
- 6) tässä laissa säädettyä velvollisuutta

Työsuojeluviranomaisen päätös

- työsuojelupiirin työsuojelutoimisto antaa
- määräaika
- päätös annetaan
  - jos kehotusta ei ole noudatettu määräajassa
  - jos toimintaohje tai kehotus ei ilmeisesti johda tulokseen
- voidaan tehostaa uhkasakolla tai teettämis- tai keskeyttämisuhalla

Käyttökielto

- jos hengen tai terveyden menettämisen vaara
- työsuojelupiirin työsuojelutoimisto antaa
- voi koskea tuotetta, työmenetelmää, työntekoa
- voidaan tehostaa uhkasakolla
- väliaikainen käyttökielto
  - jos hengen tai terveyden menettämisen vaara on välitön
  - tarkastaja antaa
  - heti noudatettava

Tuotteiden turvallisuuden valvonnasta

- jos työsuojelutoimisto (tarkastaja) havaitsee, ettei tuote vastaa vaatimuksia, tämän tulee
  - selvittää asia niin pitkälle kuin toimivalta riittää
  - siirtää tarvittaessa asia ministeriön ratkaistavaksi
  - antaa tarvittaessa väliaikainen kiello
- menettelyssä noudatettava yhteisöainsäädännön periaatteita

Työtapaturmat ja ammattitaudit

- työnantajan ilmoitettava työsuojeluviranomaiselle kuolemasta tai vaikeasta vammasta
  - ilmoitus on tehtävä jos tapaturmasta on tapaturmavakuutuslain mukainen poliisitutkinta suoritettava
- lääkärin ilmoitettava ammattitautiepäilystään työsuojeluviranomaiselle
- tapaturman johdosta työsuojeluviranomaisen on suoritettava tutkimus kiireellisesti
  - selvitettävä tapahtumien kulku, tapaturmaan johtaneet syyt ja mahdollisuudet estää samankaltaisten tapaturmien toistuminen

Rikosasian käsittely

- ilmoitus poliisille
- työsuojeluviranomaista kuultava
  - esitutkinnassa
    - yhteistyö tarpeellisessa laajuudessa
  - ennen syyteharkintaa
    - varata tilaisuus lausunnon antamiseen
  - tuomioistuimen käsitellessä asiaa
    - asiantuntemus kattavasti tuomioistuimen käyttöön
    - puolueettomasti tuotava esiin työsuojeluun liittyviä näkökohtia
    - myös syytetyn ja muiden asianosaisten työsuojelun asiantuntijana
    - työsuojeluviranomaisella on läsnäolo- ja puheoikeus

Työsuojelun yhteistoiminta

- jos työsuojelun yhteistoiminnasta on sovittu työehtosopimuksella, **noudatetaan sopimusta**
- jos yhteistoiminnasta on sopimus, riittää kun katsoo laista sopimisen rajoituksia koskevat säännökset

Työsuojelun yhteistoiminta lain mukaan

- työpaikan määritelmä
  - ”Tässä luvussa työpaikalla tarkoitetaan toiminnan luonne ja laajuus sekä toimipisteiden tai toimintayksiköiden työntekijöiden lukumäärä huomioon ottaen yhteistoiminnan kannalta alueellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista yhden tai useamman toimipisteen tai toimintayksikön muodostamaa kokonaisuutta.”
- yhteistoiminnassa käsiteltävät asiat
- yhteistoimintamenettely
- yhteistoiminnan osapuolet

Yhteistoiminnan järjestämisestä sopiminen eräin rajoituksin

- yleisesti valtakunnallisella työsuojelusopimuksella
  - myös yhteisestä työpaikasta
- paikallisella sopimuksella vähintään laintasoisesti
  - työnantaja ja työntekijöiden edustus sopivat
  - irtisanomisaika kaksi kuukautta
  - työnantajan ilmoitettava työpaikalla

Sopimisen rajoitukset

- millään sopimuksella ei voida rajoittaa valtuutetun
  - tiedonsaantioikeutta
  - työn keskeyttämisoikeutta
  - irtisanomissuojaa
- sopimuksella voidaan rajoittaa, muttei poistaa valtuutetun oikeutta
  - koulutukseen (paikallisesti vain 33 §:n 2 momentti)
  - ajankäyttöön (34 § 2 voidaan valtakunnallisesti poistaa)
  - ansion menetyksen korvaukseen (vain valtakunnallisesti)

Paikallisen sopimisen lisärajoitukset

- ei voida sopia, ettei valtuutettua valita
- valtuutetun toimikausi voidaan pidentää neljäksi vuodeksi vain yhteistoimintamenettelyssä
- valtuutetun koulutuksesta voidaan sopia vain, ettei koulutus tapahdu työaikana
- valtuutetun ajan käytöstä vain lakia paremmin
- ansionmenetyksen korvauksesta vain lakia paremmin
- työsuojelutoimikunnan jäsenen ajankäytöstä, korvauksesta ei voida poiketa
- valtuutetun ja toimikunnan toimitiloista ei voida poiketa

Yhteistoimintasäännösten valvonnassa huomioitava

- viranomaisen ei valvo valtakunnallisia sopimuksia
- sopimuserimielisyyksien ratkaiseminen osapuolten asia
- yhteistoimintatyöpaikka lähtökohtana
- sopimusosapuolet ja sopimisoikeus
- tarkastaja informoi työnantajaa uusista velvoitteista
- tarkastaja opastaa valtuutetun vaalin järjestämisessä

Yhteistoiminnassa käsiteltävät asiat ja asioiden käsittely

- yhteistoiminta-asiat pähkinänkuoressa:
  - terveyteen tai turvallisuuteen vaikuttavat asiat, selvitykset, tavoitteet, suunnitelmat ja seurantatiedot
  - terveyteen tai turvallisuuteen voi vaikuttaa työn, työympäristön tai työyhteisön tila tai sen muutos
- valmistelun ja toteuttamisen kannalta riittävän ajoissa
- välittömästi vaikuttavat asiat asianomaisen esimiehen ja työntekijän kesken
  - työsuojeluvaltuutettu voi osallistua käsittelyyn
- laajakantoiset ja yleisesti vaikuttavat asiat käsittelee työsuojelutoimikunta

Työsuojelun yhteistoiminnan osapuolet

■ Työsuojelupäällikkö

- työnantajaa edustava yhteistoimintahenkilö
- työnantaja itse tai työnantajan nimeämä henkilö
- oltava tehtävänsä riittävän pätevä ja perehtynyt

■ Työsuojeluvaltuutettu

- valittava 10 työntekijän työpaikoille
- työntekijöitä edustava yhteistoimintahenkilö
- toimihenkilöillä oikeus valita oma valtuutettunsa

■ Työsuojelutoimikunta

- vähintään 20 työntekijäin työpaikoille

Yhteinen rakennustyömaa

- ”Jos yhteinen työpaikka on rakennustyömaa, siellä työskentelevillä, eri työnantajien palveluksessa olevilla työntekijöillä on oikeus valita yhteinen työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustamaan heitä työsuojelun yhteistoiminnassa kyseisen työmaan kaikkien työnantajien ja itsenäisten työnsuorittajien kanssa sekä suhteessa työsuojeluviranomaisiin.”
  - TsValvL 43 c § 2 mom

Kolmas näytös

- Valvonnan suuntaamisesta

Työsuojelutavoitteista valtion 2009 TAE:ssa

- tavoitteena aikavälillä 2007-2011:
  - työssäoloaika on pidentynyt keskimäärin yhdellä vuodella vuoteen 2007 verrattuna
  - työtapaturmien taajuus ja ammattitautien syntyminen vähenevät 40 % ja niiden vakavuusaste vähenee
  - sairauksien aiheuttamat poissaolot vähenevät 15 %

Työsuojelun valvonnan suuntaamisesta 2009

- kohdistus työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden kannalta tärkeimmille toimialoille sekä kohteisiin joissa varmistetaan työlainsäädännön vaatimusten noudattaminen.
- viranomaisaloitteisten työpaikkatarkastusten määrä kasvaa 2008-2011 vähintään 50 %
- viranomaisaloitteiseen valvontaan vähintään 60 % työsuojelupiirin resursseista josta vähintään 90 % keskeisiin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteisiin
- asiakasaloitteiseen valvontaan enintään 20 % resursseista

Valvonnan kohdistamisesta I

- **TYÖN JA TYÖOLOJEN AIHEUTTAMA HAITALLINEN KUORMITUS**
  - Asiakasväkivallan uhan hallinta
  - Haitallinen häirintä ja epäasiallinen kohtelu
  - Käsien tehtävät nostot ja siirrot
  - Toistotyö
- **TYÖTAPATURMIEN TORJUNTA**
  - Muutama esimerkki:
    - käytetään apuna työolosuhdemittareita (esim. TR-mittari)
    - ammattirakennuttajien valvontahanke 2009
    - telinetorstai keväällä 2009

Valvonnan kohdistamisesta II

- **KEMIKAALIRISKIEN HALLINTA JA KEMIKAALIEN TURVALLINEN KÄYTTÖ**
  - REACH-asiat
  - Kosteusmikrobien aiheuttamien terveysongelmien valvonta
- **ERÄIDEN TYÖELÄMÄN PELISÄÄNTÖJEN VALVONTA**
  - Ulkomaisen työvoiman ja yhdenvertaisuuslain valvonta
  - Tilaajavastuulain valvonta
  - Vuokratyövoiman valvonta
  - Työaikalainsäädännön valvonta
  - Autonkuljettajien ajo- ja lepoaikavalvonta
  - Määräaikaisten työsuhteiden valvonta
  - Tuotevalvonta

Työsuojelupiiri valitsee kohteensa

- valvonnan kohteeksi on valittu toimialat, joissa esiintyy merkittävästi työelämän ongelmia ja kuormitustekijöitä
- valvonnan kohteena ovat kyseisten toimialojen kaikki työpaikat
- työsuojelupiiri valitsee vuosittain kyseisiltä toimialoilta valvonnan kohteeksi tietyt työpaikat ja suorittaa valvontaa näillä valitsemillaan työpaikoilla
- tavoitteena on että työsuojelupiiri toimii yhteistyössä alueellisten sidosryhmien kanssa työolojen parantamiseksi ja valvonnan vaikuttavuuden tukemiseksi

Neljäs näytös

- niin sanotusta käyttöasetuksesta eli muutama näkökohta valtioneuvoston asetuksesta työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 403/2008 joka tulee voimaan 1.1.2009

Käyttöasetus

- valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 403/2008; voimaan 1.1.2009
- annettu työturvallisuuslain nojalla
- uudesta asetuksesta on poistettu päällekkäisyyksiä muun lainsäädännön kanssa
  - päätöstä luettava yhdessä mm. työturvallisuuslain kanssa
- jos muualla säädetään toisin noudatetaan sitä
  - rakennustyö
  - ahtaustyö
  - henkilönostot nosturilla ja haarukkatrukilla
- vanhassa päätöksessä 83, asetuksessa 39 pykälää

Käyttöasetuksen olennaisimmat muutokset

- työvälineiden käyttöön liittyvien vaarojen selvittäminen ja riskien arviointi (4 §)
- työvälineen toimintakunnon varmistaminen (5 §)
- pätevyysvaatimukset (14 §)
  - mm. trukin ja henkilönostimen kuljettajat
- nostolaitteiden käyttö (3 luku)
- käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset (5 luku)
  - tarkastettavat työvälineet
  - perusteelliset tarkastukset
  - kunnonvalvontajärjestelmä
  - tarkastusten suorittajat

Käyttöasetuksen 4 §

- työnantajan on järjestelmällisesti selvitettävä ja arvioitava työvälineen turvallisuus; erityisesti tämä on tehtävä tuotannon ja työmenetelmien muutosten yhteydessä
- jos työvälineen käyttö aiheuttaa vaaraa tai haittaa, on työnantajan ryhdyttävä vaaran tai haitan poistamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin välittömästi
- ensisijaisesti tekniset ja rakenteelliset ratkaisut, toissijaisesti opastus, varoituslaitteet, henkilönsuojaimet tms

Käyttöasetuksen 5 §

- työväline on säännöllisellä huollolla ja kunnossa-pidolla pidettävä turvallisena sen käyttöiän ajan; vikaantumisesta, vaurioitumisesta tai kulumisesta aiheutuva vaara ja haitta tulee poistaa
- työvälineen oikea asennus ja turvallinen toimintakunto tulee erityisesti selvittää ennen käyttöönottoa ja turvallisuuteen vaikuttavan muutoksen jälkeen
- työnantajan on jatkuvasti seurattava työvälineen toimintakuntoa tarkastuksilla, testauksilla, mittauksilla ja muilla sopivilla keinoilla;
  - vanha tuttu ”tarkastus kerran vuodessa” ei riitä
- tarkastuksen tai testauksen tekijästä säännökset

Käyttöasetuksen 14 §

- ajoneuvonosturin, jonka nostokyky on yli viisi tonnia, ja torninosturin kuljettajalla on oltava alan ammattitutkinto tai sen soveltuva osa
- jos kuormausnosturin kuormamomentti on suurempi kuin 25 tnm ja se on tarkoitettu pääasiassa muuhun käyttöön kuin ajoneuvon kuormaamiseen, sen kuljettajalla tulee olla asianomainen ammattitutkinto tai sen soveltuva osa
- trukin ja henkilönostimen kuljettajalla on oltava sen käyttöön työnantajan antama **kirjallinen lupa**; työnantajan on ennen luvan antamista varmistettava, että kuljettajalla on riittävät kyvyt ja taidot työvälineen käyttämiseen

Käyttöasetuksen 3 luku

- nostoapuvälineen turvallinen kunto ja merkinnät on varmistettava ennen käyttöä; nostoapuvälinettä, josta puuttuu SSK-merkintä ei saa käyttää (24 §)
- henkilöiden nostaminen sallittu vain siihen tarkoitukseen valmistetulla nostolaitteella ellei muualla toisin säädetä (25 §)
  - riipputelineet sisältyvät uuteen käyttöasetukseen
- turvavaljaat kaikilla nivel- tai teleskooppipuominostimen korissa työskentelevillä (25 §)
  - joissain nostimissa joudutaan erikseen määrittelemään kiinnityspisteet
- myös muulloin voi olla järkevää käyttää putoamissuojaimia työhön liittyvän putoamisvaaran vuoksi

Käyttöasetuksen 5 luku

- säännökset tiettyjen työvälineiden käyttöönottotarkastuksista (KO), määräaikaistarkastuksista (MT) ja perusteellisista määräaikaistarkastuksista ("10-vuotistarkastus")
- tarkastuksen tekee asiantuntija (A) tai asiantuntijayhteisö (Y)
- tietyt tarkastukset (*) tehdään merkittävien muutostöiden jälkeen
- työnantaja voi korvata määräaikaistarkastukset asiantuntijayhteisön hyväksymällä kunnonvalvontajärjestelmällä, jos se vaikutukseltaan vastaa määräaikaistarkastuksia (36 §)
  - asiantuntijayhteisön on arvioitava vähintään kolmen vuoden välein kunnonvalvontajärjestelmän toimivuutta
  - kunnonvalvontajärjestelmästä on tehtävä kirjallinen kuvaus, joka on oltava työpaikalla nähtävissä

Käyttöasetuksen 5 luku ja liite

Laite	KO	MT	PT	KV
Ajoneuvonosturi	Y*	Y	Y	
Autonostin – yli 0,5 m nostokorkeus	A	A	A	
Henkilönostin	A*	A	A	
Asennusta vaativa henkilönostin	A	A	A	
Kuormausnosturi	A	A	A	
Kuormausnosturi – jonka kuormamomentti on suurempi kuin 25 tm ja tarkoitettu muuhun työhön kuin pääasiassa ajoneuvon kuormaamiseen	Y	Y	Y	
Nosturi + radat – yli 500 kg nostava	A	A	A	
Henkilönosto-rakennushissi	Y	Y	Y	
Torninosturi	Y	Y	Y	
Alusten lastinkäsittelyn nostolaitteet	Y	A	A	